

Kilder til information om sprøjtemidler

April 2016

IPM forbyder ikke brugen af sprøjtemidler. Hvis alternativer til kemisk bekæmpelse er afprøvet uden succes eller der ingen ikke kemiske metoder er tilgængelig kan løsningen være at anvende et sprøjtemiddel. Skal der anvendes sprøjtemidler bør det ske efter en nøje vurdering af muligheder og procedurer så sprøjtemidlet og doseringen er tilpasset opgaven og så midlet anvendes på den mest optimale måde i forhold til at give mindst mulig miljøbelastning.

I Danmark er der en række kilder tilgængelige hvor der kan findes forskellige oplysninger omkring sprøjtemidler, sprøjte procedurer etc. og som kan være til hjælp ved planlægning af en sprøjtning.

Foto: Per Sørensen

Bekæmpelsesmiddeldatabasen

<http://mst.dk/virksomhed-myndighed/bekaempelsesmidler/bekaempelsesmiddeldatabase/>

I bekæmpelsesmiddeldatabasen findes alle oplysninger om godkendte sprøjtemidler og biocider, herunder også etiketter m.v. Kun midler, der er godkendt af Miljøstyrelsen, må importeres, sælges og anvendes i Danmark. Derfor omfatter databasen kun de midler og etiketter Miljøstyrelsen har godkendt. Databasen ejes og vedligeholdes af Miljøstyrelsen.

Bekæmpelsesmiddeldatabasen er en vejledning til konsulenter inden for landbrug, gartneri og frugtavl, men henvender sig også til andre, der anvender bekæmpelsesmidler så som offentlige myndigheder, greenkeepere og private.

Bekæmpelsesmiddel databasen har en

søgefunktion bl.a. i forhold til middelnavn, anvendelsesområde etc. Søges på et specifikt produkt fås registreringsnummeret, producent samt et link til produktets etikette. Klikkes på produktnavnet fås desuden oplysninger om bl.a. behandlingsfrister, anvendelse samt hvilke aktivstoffer produktet indeholder. Dette er vigtige oplysninger i forhold til at overholde lovgivningen.

Ud over godkendte midler og etiketter kan man søge efter brugsanvisningerne til godkendte midler med mindre anvendelse, der er givet efter at pesticidforordningen trådte i kraft 14. juni 2011. Der er en ekstra funktion i søgefeltet, der gør det let at søge direkte

på de godkendte mindre anvendelser, enten på den specifikke anvendelse eller gennem produktets reg.nr.

Miljøstyrelsens liste bliver opdateret en gang i kvartalet, og det er kun muligt at se basale oplysninger fra godkendelsesdokumenterne såsom godkendelsestekst, behandlingsfrist og faresymboler. Listen har desuden den svaghed at når en godkendelse udløber er midlet ikke mere at finde på listen. Det er en ulempe hvis det i en periode herefter er lovligt at sælge/bruge af et restlager.

Sterf

Miljøstyrelsens hjemmeside

<http://mst.dk/>

På Miljøstyrelsens hjemmeside kan der ligeledes findes en masse oplysninger knyttet til brugen af bekæmpelsesmidler både i forhold til offentlige arealer og golfbaner. Ud over listen med bekæmpelsesmidler finder man info om biocider, lovgivning (herunder golf bekendtgørelsen og den frivillige aftaler om udfasning af pesticider på de offentlige arealer), sprøjte syn, vaskepladser, etc.

Det er også her listen med godkendte midler til brug på golf baner findes.

Den opdateres en gang årligt. Desuden findes der på siden en sprøjtemiddelstatistik samt opgørelse af forbruget af sprøjtemidler på golfbaner.

Det er altid en god ide at være bekendt med Miljøstyrelsens hjemmeside og tilmelde sig det elektroniske nyhedsbrev omkring bekæmpelsesmidler. På den måde sikre man sig at man kan udføre den bedst mulige sprøjtning under gældende lov.

Middeldatabasen

<https://www.middeldatabasen.dk/>

Middeldatabasen er en internetbaseret database med oplysninger om de sprøjtemidler, der er eller har været godkendt i Danmark. Databasen ejes af SEGES P/S og er baseret på data hentet fra Miljøstyrelsen, kemikaliefirmaerne, Dansk Planteværn m.fl.

Som plejer af grønne græsarealer er det muligt på middeldatabasen at finde en liste over de midler der har en ”mindre anvendelse” godkendelse til brug på golfbaner. For nogle af midlerne er der et link til brugsanvisning til mindre anvendelse.

I beskrivelsen af de enkelte midler indgår følgende afsnit:

Almen oplysning

- Her fås bl.a. oplysning om hvilke aktivstoffer der er i produktet og den resistensklasse aktivstoffet tilhører. Det er nyttig information i forhold til bevidst at arbejde mod ikke at få opbygget resistens hos en skadegører.
- Belastningstallene er også at finde i dette afsnit. Det er det samlede adderede tal der skal tages udgangspunkt i. Det er vigtig information for golfbranchen der er underlagt et belastningsloft

Godkendelse

- I Middeldatabasen kan tjekkes, om et middel er godkendt, om det er

under revurdering eller der fra myndighedernes side er fastsat en dato for forbud mod salg og anvendelse. Når det gælder midler til golfbaner skal man altid tjekke Miljøstyrelsens liste (findes på Miljøstyrelsens hjemmeside) over midler godkendt til golfbaner som er en total liste over godkendte produkter til golfbaner.

Anvendelse

- Oplysninger om de anbefalede doseringer og sprøjtetidspunkter, muligheder for blanding med andre midler samt effekt af og restriktioner på anvendelsen er tilgængelig i dette afsnit, så man lettere kan træffe beslutning om den optimale anvendelse. Som plejer af en golfbane, er det vigtigt at se netop den brugsanvisning der er tilknyttet godkendelsen til mindre anvendelse. I afsnittet er der desuden links til billeder af de forskellige skadegørere. Det kan være en hjælp i forhold til identifikation af bl.a. ukrudt, som dog ofte morfologisk kan afvige når ukrudtsplanterne vokser under plæneforhold med hyppig klipning.

Effekter

- Oplysninger om hvilke arealer/planter midlet virker på med e.v.t. henvisning til forsøgsdata er også

tilgængelig for en del sprøjtemidler. Det er også her man finder oplysninger om de optimale virkningsforhold. Det er vigtigt i forhold til at sprøjte på det rigtige tidspunkt og få maksimal effekt af midlerne. Midlets virkemåde er ligeledes angivet – f.eks. om det er et systemisk middel eller et kontaktmiddel. Det har betydning når der bl.a. skal vælges dyser etc.

Sikkerhed

- At arbejde med sprøjtemidler kan udgøre en sundhedsrisiko hvis der ikke tages de rigtige forholdsregler. Afsnittet omkring sikkerhed er vigtigt i den forbindelse i forhold til bl.a. arbejdsmiljø forhold og omgang med pesticidet. Her findes desuden oplysninger omkring bortskaffelse.

Transport

Yderligere oplysninger

- Her findes links til firmaets elektroniske etikette og leverandørbrugsanvisning (sikkerhedsdatablad) hvis en sådan findes

Kilder til information om sprøjtemidler

April 2016

Turfgrass.dk

<http://www.turfgrass.dk/>

Turfgrass.dk er en web side hvor den nyeste viden om plænegræs kan findes herunder udvalgte oplysninger om plantebeskyttelse. Informationerne omkring plantebeskyttelse er primært målrettet greenkeepere der passer golfbaner. På siden findes en liste med relevante links

bl.a. til miljøstyrelsen, sprøjtejournaler, etc. Desuden kan alle off Label/mindre anvendelses godkendelserne findes her. De er vigtige at kende da der kan være specifikke brugsvejledninger, doseringer, sprøjtetidspunkter, sprøjtehyppighed knyttet til disse godkendelser i forhold

til brug på golfbaner.

Her findes også DGU's grønne regnskaber fra 2006 til 2012 så frem der er interesse for at se udviklingen i pesticidforbruget på golfbaner.

Greendata

<http://mst.dk/selvbetjening/indberet/greendatagolf-indberetning/>

Greendata er Miljøstyrelsens IT-system til golfklubbernes årlige indberetning af sprøjtemiddelforbrug og belastning. Der er opbygget et demo-miljø, hvor du kan afprøve Green-data systemet, uden at din indtastning bliver indberettet. D.v.s. der er mulighed for at undersøge hvordan belastningstallet er med den nuværende anvendelse samt på hvilke baneelementer der evt. skal være øget fokus for at overholde belastningsloftet. Desuden kan man planlægge indeværende års sprøjtemiddelforbrug. Der kan kun vælges sprøjtemidler, som er

godkendt til anvendelse på golfbaner - fra 1. januar det pågældende år. Systemet beregner automatisk belastningen, og det vil fremgå med visning af røde belastningstal, hvis de samlede belastningslofter for produktgrupperne, som er fastsat i bekendtgørelsen, overskrides.

For at tydeliggøre på hvilke baneelementer, der belastes for meget for de enkelte produktgrupper, vises lofter og belastning med en lysere rød farve ved overskridelser på baneelementerne. Klubber kan altså afprøve forskellige

muligheder for anvendelse af sprøjtemidler, hvis alternativ bekæmpelse ikke er mulig, og se konsekvenserne for belastningen. Ideen er, at greenkeeperen kan bruge planlægningsmodulet til at finde frem til, hvordan banen plejes og hvilke midler, der kan anvendes, så der er mindst mulig belastning fra sprøjtemidlerne.

Brugen af databaser

- Den vigtigste oplysning for en greenkeeper er listen over godkendte midler til golfbaner. Med den i hånden kan man søge uddybende oplysninger om de produkter der kan være en mulig løsning på ens problem.
- Det vigtigste er at finde ud af om et middel har en tilfredsstillende effekt på skadevolderen.
- Herefter planlægges sprøjtningen så den bliver så optimal som muligt. Her er det oplysningerne i databaserne bliver relevante i forhold til at finde bl.a. optimale virkningsforhold og dosering men også hvilke forholdsregler man som sprøjtefører skal tage samtidigt med at man holder sig inden for belastningsloftet.

Forfattere

Anne Mette Dahl Jensen
Københavns Universitet

Peter Kryger Jensen
Aarhus Universitet

Form: Karin Schmidt